

Tájékoztató

a ténylegesen megvalósult tevékenységekkel/tételekkel és igazoltan felmerült költségekkel kapcsolatos elszámolás fontosságáról és a támogatás kifizetésével zárult kifizetési igénylés kapcsán megállapított eltérések, hibás adatok helyesbítésének lehetőségéről

A Vidékfejlesztési Program intézkedései kapcsán támogatás kifizetésére csak akkor kerülhet sor, ha a projekt keretében tervezett **tevékenységek igazoltan megvalósultak**, a hozzájuk kapcsolódó költségek ténylegesen és igazolhatóan felmerültek, azaz **valós költségeknek minősülnek**.

Ezzel összefüggésben nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy mennyire fontos a kifizetési igénylés kellően körültekintő, gondos, alapos és valóságos elkészítése. **A kifizetési igénylésben támogatás csak olyan tevékenységekkel összefüggő kiadásokra igényelhető, amelyek ténylegesen megvalósultak**, továbbá **a kifizetési igénylésnek és a kifizetési igénylést alátámasztó számviteli bizonylatoknak és egyéb dokumentumoknak**

számla, számlarészletező, amennyiben saját munka elszámolható a vonatkozó belső bizonylatok, aktiválási jegyzőkönyv, tárgyi eszköz kárton, számlafordítás, szállítólevél, árajánlat, szerződés, építési napló, felmérési napló, teljesítménynyilatkozat, átadás-átvételi jegyzőkönyv, üzembe helyezési jegyzőkönyv, garanciális feltételeket igazoló dokumentumok, gyártó által biztosított műszaki leírás és útmutató, gépkönyv, teljesítésigazolás, amennyiben a projekt közbeszerzési eljárással érintett, akkor a közbeszerzési dokumentáció, stb. (a felsorolás nem teljes körű, a támogatás jellegétől függően más további dokumentumok is lehetségesek!)

a valóságnak megfelelő – a ténylegesen megvalósult tevékenységre, kiadási tételre, költségtételre vonatkozó, az adott tételre nézve egymásnak megfeleltethető, azonos – adatokat kell tartalmazniuk.

A kedvezményezettnek a kifizetési igénylésben nyilatkoznia kell arról, hogy a benyújtott kifizetési igényléshez kapcsolódó elszámolások alapbizonylatai valós és elszámolható költségeken alapulnak és a támogatott projekt kapcsán merültek fel, valamint a támogatás a támogatói okirat szerint vállalt, – illetve változás bejelentéssel megfelelően módosított – mérföldkövekhez rendelt ütemezésnek megfelelően került felhasználásra.

A 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet) 86. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a kedvezményezettnek a projekttel összefüggő minden változást be kell jelentenie, ezért szükséges és fontos a kifizetési igénylés benyújtását megelőzően meggyőződni arról, hogy a támogatói okirattal jóváhagyott projekt műszaki, szakmai tartalmában, költségvetésében, ütemezésében, vagy a projekthez kapcsolódó más adatokban időközben bekövetkezett

változások az Irányító Hatóság felé a Magyar Államkincstáron (a továbbiakban: Kincstár) keresztül szabályszerűen bejelentésre kerültek/kerülnek.

Egyes esetekben elegendő a változást az érintett **kifizetési igénylés keretében** jelezni, például, építési tételekkel kapcsolatos módosítás esetén a Módosított tételek indoklása (a 31/2018. számú Kincstár Közlemény 2. sz. melléklete), a Nyilatkozat az építési műszaki ellenőr ellenjegyzésével (a 31/2018. számú Kincstár Közlemény 3. sz. melléklete) elnevezésű, kitöltött és aláírt nyomtatványok, új vagy módosított árajánlatos tétel esetén 3 új árajánlat csatolásával [például abban az esetben, ha az igénylésben elszámolni kívánt, egyes beépítésre került építési tételek (ajtó, ablak, tetőcserép, térburkolat, stb.) mérete/ minősége/ típusa megváltozott a tervezetthez képest].

A kifizetési igénylés elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy az ne automatikusan, a támogatási kérelemben tervezett és a támogatói okiratban jóváhagyott kiadási tételekre vonatkozó adatokkal kerüljön kitöltésre, hanem a támogatói okirattal jóváhagyott projekthez képest megvalósult változásnak, módosításnak megfelelően szükséges feltüntetni a támogatható tevékenységet, kiadási tételt és csatolni az arra vonatkozó igazoló, alátámasztó dokumentumokat.

Amennyiben a Kincstár által végzett ellenőrzés utólag - a támogatás kifizetésének jóváhagyásával zárult kifizetési igénylésnél - eltérést tár fel a helyszínen és/vagy adminisztratív úton ellenőrzött beruházás és a kapcsolódó dokumentumokban foglalt adatok között a támogatói okirattal jóváhagyott projekthez, és/vagy a kifizetési igénylésben benyújtott dokumentumokban foglaltakhoz képest, akkor a Kincstárnak vizsgálnia kell, hogy az eltérésekkel összefüggésben megvalósult-e a támogatás jogosulatlan igénybevétele, ami szabálytalanság megállapítását vonhatja maga után.

Amennyiben a kifizetési igénylésben megadott adatok eltérnek a kifizetési igénylés alátámasztására benyújtott/bemutatott bizonylatok és/vagy dokumentáció adataitól, de a bizonylatok és a dokumentáció a projekt/projektrész tényleges megvalósulását támasztják alá, akkor a Kincstár azok összhangjának megteremtésére hívja fel a kedvezményezettet.

A megállapított eltérések tekintetében a Kincstár hiánypótlás vagy tisztázó kérdés keretében a hiányzó információk, szükség esetén javított dokumentumok benyújtására, illetve az ellentmondások feloldására felszólítja a kedvezményezettet annak tisztázása céljából, hogy az eltérés a projekt módosítás kedvezményezett általi bejelentésének esetleges elmulasztásából, nem támogatható tétel megvalósításából és/vagy a kifizetési igénylés hibás kitöltéséből, illetve a kapcsolódó bizonylatok, alátámasztó dokumentumok helytelen kiállításából adódik-e.

Fontosnak tartjuk kiemelni, hogy **a helyesbítést – a támogatott tevékenységre/tételre vonatkozó adatok összhangba hozását – célzó eljárás keretében nem lehetséges a kifizetési igénylésben szerepeltetett, különösen az eltéréssel nem érintett tételekkel kapcsolatos módosítás, változtatás, sem az utólag feltárt eltérésekkel érintett, sem az elbírálás alatt álló kifizetési igénylések esetében.**

Amennyiben adminisztratív hiba történt a kifizetési igénylés kitöltése során, vagy azt megelőzően a szállító, kivitelező részéről, és a hiba a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet előírásainak figyelembevételével, valamint a kifizetési igényléshez kapcsolódó bizonylatok és

egyéb alátámasztó dokumentumok szabályszerű helyesbítése útján (a számviteli bizonylatok esetében különösen az adózás rendjéről szóló törvény, a számvitelről szóló törvény, illetve a közbeszerzésekről szóló törvény szabályainak, a további dokumentumok, adatok esetében az utólagos korrekció általános szabályainak megfelelően), akkor amennyiben a kedvezményezett a megfelelően javított bizonylatokat, dokumentumokat a Kincstár rendelkezésére bocsátja, az eltérések helyesbítésre (javításra) kerülnek. Felhívjuk a figyelmet, hogy a helyesbítéssel érintett tételek esetében sincs lehetőség a kifizetési igénylésben rögzített mennyiség és/vagy egységár növelésére abban az esetben sem, amennyiben a javított alátámasztó dokumentumok alapján a ténylegesen megvalósult tétel az elszámoltnál nagyobb mennyiségben és/vagy magasabb áron készült el.

Felhívjuk a figyelmet, hogy **szabálytalanságnak minősül minden olyan nem javítható eltérés**, melynek következményeként a kedvezményezett az őt megillető támogatásnál nagyobb összegű támogatást vett igénybe (jogosulatlanul igénybe vett támogatás), így:

- **az elszámoltnál ténylegesen olcsóbb tételre** (pl. drágább ajtó, ablak, gép került elszámolásra, mint a ténylegesen beépített/beszerzett), és/vagy
- **nem támogatható tételre** (pl. az általa benyújtott kifizetési igénylésben nem a ténylegesen megvalósított tételt szerepeltette és az alátámasztó dokumentumok a kiállító által nem helyesbíthetőek), és/vagy
- **nem megvalósult tételre** (az adott, számlán vagy számlarészletezőn szereplő tétel nem valósult meg, a helyszínen nem állt rendelkezésre – és erre a kedvezményezett elfogadható indokot előadni nem tudott –, azonban a kifizetési igénylésében szerepeltette), és/vagy
- **az elszámolhatónál nagyobb mennyiségre** (pl. több darab ablak került elszámolásra, mint amennyi a helyszínen beépítésre került).

A jogosulatlanul igénybe vett támogatás tekintetében a kedvezményezettet visszafizetési kötelezettség terheli, az arra vonatkozó kötelezést a Kincstár, mint kifizető ügynökség rendeli el (ld. a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 164. § (3b) bekezdését).

Szabálytalansági gyanú fennállása esetén a kivizsgálására tett intézkedések a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 133. § (2) bekezdésére tekintettel a további, ügyintézés alatt álló kifizetési igénylés(ek) kapcsán a kifizetésre rendelkezésre álló határidőt felfüggesztik, így a kifizetési igénylés nem valóságú kitöltése, a vonatkozó alátámasztó bizonylatok, dokumentumok, illetve a megvalósított projekt/ tevékenység/ tétel nem megfelelőisége késlelteti a támogatás folyósítását a további kifizetési igénylés(ek) tekintetében.

Amennyiben a beruházás közbeszerzéssel érintett és a közbeszerzés lefolytatását követően a műszaki tartalom módosítására került sor, akkor csatolni szükséges a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó nyilatkozatát arról, hogy a módosítás megfelelt a Kbt. rendelkezéseinek és amennyiben releváns, az irányító hatóság által kiállított, a módosítással érintett közbeszerzés közbeszerzési-jogi, támogathatósági, elszámolhatósági, valamint műszaki szempontú utóellenőrzési nyilatkozatát.

A kifizetési igénylés egyes alátámasztó dokumentumainak javítása

1. Építési dokumentumok helyesbítése

Az építési és a felmérési napló utólag nem módosítható, helyesbítését azonban nem tiltja jogforrás.

Az építési napló esetében (amelynek a felmérési napló a melléklete) a vonatkozó jogforrások (191/2009. (IX. 15. Korm. rendelet az építőipari kivitelezési tevékenységről, 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról) (rendelkeznek arról, hogy a folyamatos vezetésbe utólag betoldani ne lehessen, a lapokon utólagos korrekció nyom nélkül ne legyen eszközölhető. Az **építési napló**ba rendes és eseti bejegyzések tehetők. A **rendes** bejegyzések naponta rögzítik az építkezés, mint munkahely adatait. Itt feltüntetésre kerülhet konkrét, napi beépített anyagmennyiség.

Az **eseti** bejegyzésekben a résztvevők értesítik egymást. Az értesítési kötelezettség részei az elszámolást érintő fontosabb tények, és a terv vagy szerződésmódosítások is. Ezek utólagos megtétele adott esetben szükséges lehet.

Az e-naplóban, annak lezárásáig, eseti bejegyzésként és a téves/hibás napi jelentésre hivatkozva lehetséges a korrekciót elvégezni.

Az építési napló mellékletei között megtalálható **szállítólevelek** és **teljesítménynyilatkozatok** vonatkozásában **korlátozott a csere, illetve javítás lehetősége**. Míg a teljesítménynyilatkozatok cseréje egyszerűen megvalósítható a számlázott tételhez igazodóan, ez kevésbé lehetséges a szállítólevelek tekintetében, hacsak valamilyen nyilvántartási vagy más igazoló bizonylat, dokumentum nem támasztja alá, hogy esetleg adminisztratív hiba történt a szállítólevél kiállításakor.

Előfordulhat azonban, hogy a **felmérési napló**ban feltüntetett tétel pl. azért nem felel meg a valóságnak, mert a típusra vonatkozó bejegyzés hibás szállítólevélen alapul, ami végső soron hibás számla, illetve számlarészletező kiállítását is eredményezi, hiszen az utóbbit a felmérési napló alapján készíti el a kivitelező. Ilyen esetben a javítás utólagos bejegyzéssel, vagy az építési naplóhoz csatolt jegyzőkönyvvel, az összes érdekelt fél ellenjegyzésével történhet meg.

Szükség esetén a javításnak a teljesítésigazolásra, és egyéb alátámasztó dokumentumokra is ki kell terjednie.

Eltakart szerkezetek tekintetében a napi bejegyzések, valamint kapcsolódó dokumentumok javítása (építési napló, felmérési napló, szállítólevelek) nem lehetséges.

2. Számviteli bizonylatok helyesbítése

Számviteli bizonylatok javítására csak a vonatkozó jogszabályok szerint és csak abban az esetben kerülhet sor, amennyiben a kedvezményezett az eredetileg benyújtott kifizetési igénylésében is a ténylegesen megvalósult műveletről nyújtott be bizonylatot, és a bizonylat, a kifizetési igénylés és az azt alátámasztó dokumentumok között ellentmondás áll fenn.

2.1. Számla javítása

A számla, és a kapcsolódó számlarészletező javítása, adattartalmának módosítása **számlával egy tekintet alá eső okirattal** lehetséges.

Számlával egy tekintet alá eső okiratnak minősülnek **mindazok az okiratok, amelyek kétséget kizáróan valamely adott számlára hivatkozva, annak adattartalmát módosítják.**

Számlával egy tekintet alá eső okirat kibocsátásával az áthárított adó alapjának, összegének módosítása – így a számla helyesbítése, érvénytelenítése – mellett a számlán feltüntetett egyéb adatok (például helytelen cím) javítása is megtörténhet.

A számlával egy tekintet alá eső okirat nem egy fajta bizonylattípus, hanem azon bizonylatok összefoglaló neve, amelyek egy adott számlára hivatkozva, annak bármely adatát módosítják és az a számlával együtt igazolja a gazdasági esemény tényállásszerű megvalósulását.

Ennek megfelelően tehát a 2008. január 1-től hatályos, az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa törvény) szóhasználata szerinti módosító számla, illetve érvénytelenítő számla is számlával egy tekintet alá tartozó bizonylatnak minősül, bármilyen néven is nevezi a számlakibocsátó az ilyen korrekciós bizonylatot. De ugyancsak ebbe a kategóriába tartozik bármely más, megnevezés nélkül kibocsátott, de valamely számla adatait módosító bizonylat is, amely egyébként megfelel a számlával egy tekintet alá eső okirat minimális adattartalmára vonatkozó előírásoknak (Áfa törvény 170. §).

Számlával egy tekintet alá eső okirat kibocsátásával korrigálható pl. a számítástechnikai úton kibocsátott számlán feltüntetett hibás teljesítési időpont is. Amennyiben az ügyletről kibocsátott (eredeti) számla valamely adatát utóbb számlával egy tekintet alá eső okirattal megváltoztatják, akkor **a számla és az annak adatát megváltoztató okirat együttesen képezi az ügylet bizonylatát.** Ezért a hibát, hiányosságot tartalmazó számlát a számla jogosultjának általában nem kell visszajuttatnia a számla kibocsátójához, elégséges a hiba, hiányosság számlával egy tekintet alá eső okirattal történő korrigálását kérnie.

Nem feltétlenül szükséges azonban a korrekcióhoz számlával egy tekintet alá eső okiratot kibocsátani, abban az esetben, ha a hibás teljesítési időpontot nyomdai úton előállított, kézzel kitöltött számla tartalmazza, ilyen esetben a hibás adat az eredeti számlán javítható annak olyan áthúzásával, ami nem eredményezi az eredeti olvashatlanságát, és a helyes adat beírásával, a javítás időpontjának, okának és a javító személyének feltüntetésével. Nem kell számlával egy tekintet alá eső okiratot átadni a termék vevőjének, szolgáltatás igénybevevőjének akkor sem, ha a számla hibáját a számlának a jogosult részére történő rendelkezésre bocsátását megelőzően észleli az adóalany, ilyenkor a hibás számlát elégséges a számlaadásra kötelezettnek a saját rendszerében érvénytelenítenie, és a jogosult részére egy új, hibátlan számlát kiállítani. Nem korrigálható pusztán számlával egy tekintet alá eső okirattal az olyan hiba, amikor például két hasonló nevű adóalany közül nem a tényleges vevő részére történt számla kibocsátás. Ilyen esetben a tévesen kibocsátott számlát számlával egy tekintet alá eső okirattal érvényteleníteni kell, és a termék tényleges vevője, illetve a szolgáltatás tényleges igénybevevője részére számlát kell kibocsátani.

A számlával egy tekintet alá eső okiratot legkésőbb a módosításra, korrekcióra jogalapot teremtő tény, egyéb körülmény bekövetkezésétől számított 15 napon (ésszerű időn) belül ki kell bocsátani.

A számlával egy tekintet alá eső okirat **minimális adattartalma** (az Áfa törvény 170. §-a alapján) a következő:

- az okirat kibocsátásának kelte;
- az okirat sorszáma, amely az okiratot kétséget kizáróan azonosítja;
- hivatkozás arra a számlára, amelynek adattartalmát az okirat módosítja;
- a számla adatának megnevezése, amelyet a módosítás érint, valamint a módosítás természete, illetőleg annak számszerű hatása, ha ilyen van.

A számlával egy tekintet alá eső okiraatra egyebekben a számlára vonatkozó előírásokat kell alkalmazni. Az Áfa-törvény a számlával egy tekintet alá eső okirat minimális adattartalmát határozza meg (ugyanúgy, mint a számlának, vagy az egyszerűsített adattartalmú számlának az adattartalmát), mely adattartalmon felül a bizonylaton az adóalanyok bármely, általuk fontosnak tartott adatot szerepeltethetnek.

A számlarészletezőnek – az *elfogadott gyakorlat* szerint – a felmérési napló tételei szerint kell elkészülnie. Javításának szabályai megegyeznek a számla javításának szabályaival.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Számv.tv.) szerint:

- 1) Bizonylatokat minimum 8 évig kell megőrizni. (169. §)
- 2) Megbízható és valós képet kell adni a vagyoni, a pénzügyi, a jövedelmi helyzetről az üzleti éveket lezáró beszámolóban, a mérlegben, az eredmény kimutatásban, stb.

Bizonylati elv követelményei:

- Minden gazdasági műveletről, eseményről, amely az eszközök, illetve az eszközök forrásainak állományát vagy összetételét megváltoztatja, bizonylatot kell kiállítani (készíteni). A gazdasági műveletek (események) folyamatát tükröző összes bizonylat adatait a könyvviteli nyilvántartásokban rögzíteni kell.

- Csak szabályszerűen kiállított bizonylat adatai rögzíthetők a könyvviteli nyilvántartásokban, ami a valóságnak megfelel és amelyet - hiba esetén - előírászerűen javítottak (165. § (2) bekezdés)

- Ha hibás valamely igazoló dokumentum, ennek részeként a számla, akkor sérül a megbízható és valós kép.

- A hiba nem évül el.

Példának okáért a 2012. évi könyvelt számlát, amely ha hibás, valamely adattartalma nem felel meg a valóságnak (pl. nem az bocsátotta ki, aki a teljesítést végezte), akkor azt számviteli szempontból javítani kell, mégpedig a 2020. évi mérlegben, ha jelentős összegű a helyesbítés, mindkét félnél, és részletezni kell a kiegészítő mellékletben is. A hibás számla helyesbített könyvelése 2020-ban történik meg.

A számlához kapcsolódó adóvonzat nem önellenőrizhető, ha az adóelévülés bekövetkezett. Adó szempontjából a 2012. évi könyvelt - hibás - számla 2012-ben, vagy 2013-ban került bevallásra, tehát 2019-ben már elévültnek számít (az adóelévülés öt év: 2014 -2018 az öt év). A hiba azonban nem évült el, javításának az észlelést követően kell megvalósulnia.

Nemcsak a jelentős összegű hibát, hanem a nem jelentős összegűt is pontosítani, helyesbíteni kell.

Mi számít jelentős összegű hibának, azt is a Számv.tv. határozza meg és a gazdálkodó szervezet számviteli politikájának is tartalmaznia kell:

- Számv.tv. 3. § (3) bekezdés 3. pont: *jelentős összegű hiba: ha a hiba feltárásának évében, a különböző ellenőrzések során, egy adott üzleti évet érintően (évenként külön-külön) feltárt hibák és hibahatások - eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő - (előjeltől független) abszolút értékének együttes összege meghaladja a számviteli politikában meghatározott értékhatárt. Minden esetben jelentős összegű a hiba, ha a hiba feltárásának évében az ellenőrzések során - ugyanazon évet érintően - megállapított hibák, hibahatások eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő, (előjeltől független) abszolút értékének együttes összege meghaladja az ellenőrzött üzleti év mérlegfőösszegének 2 százalékát, illetve ha a mérlegfőösszeg 2 százaléka nem haladja meg az 1 millió forintot, akkor az 1 millió forintot;*

- Számv.tv. 3. § (3) bekezdés 4. pont: *nem jelentős összegű hiba, ha a hiba feltárásának évében, a különböző ellenőrzések során, egy adott üzleti évet érintően (évenként külön-külön) feltárt hibák és hibahatások - eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő - (előjeltől független) abszolút értékének együttes összege nem haladja meg a jelentős összegű hiba 3. pont szerinti értékhatárát;*

A Számv.tv. 19. § (3) bekezdése szerint, ha az ellenőrzés az előző üzleti évek éves beszámolójában elkövetett jelentős összegű hibákat állapított meg, akkor az előző évekre vonatkozó – a mérlegkészítés napjáig megismert és nem vitatott, nem fellebbezett, illetve jogerőssé vált megállapítások miatti módosításokat a mérleg és eredménykimutatás minden tételénél az előző évek adatai mellett be kell mutatni, azok nem képezik részét az eredménykimutatás tárgyevi adatainak. Tehát a mérlegben is az eredménykimutatásban is külön – külön oszlopban szerepelnek az előző üzleti év adatai, a lezárt üzleti évekre vonatkozó módosítások, valamint a tárgyevi adatok (3 oszlopos mérleg és eredménykimutatás).

Számv. tv. 19. § (4) bekezdés szerint, ha egy adott eszköz vagy kötelezettség minősítése az egyik üzleti évről a másikra megváltozik, akkor az alkalmazott megoldást a kiegészítő mellékletben számszerűsítve, az összetartozás, az összehasonlíthatóság tételhivatkozásaival meg kell adni.

A bizonylatok helyesbítése esetén be kell nyújtani:

- 3) az eredeti számla sztornózásának, érvénytelenítésének másolatát (ha sztornózással javították, nem gépi számlát bizonyos esetekben sztornózás nélkül is lehet javítani!)
- 4) az új számlát vagy az eredeti számla javított változatát, illetve a számla adattartalmát módosító, számlával egy tekintet alá eső okiratot is,
- 5) a vonatkozó könyvelési analitikát, amelyből látszik, hogy a korábbi időszakból a sztornózott, érvénytelenített számla kivezetésre, és az új számla lekönyvelésre került.

Indokolt a számlában, a módosított számlában, a javított adattartalmú számlában megjelölt gazdasági esemény valós tartalmának megítéléséhez szükséges, azzal összhangban álló, valamennyi dokumentum, számviteli bizonylat, irat, igazoló bizonylat benyújtása (különös tekintettel a számlarészletezőre).